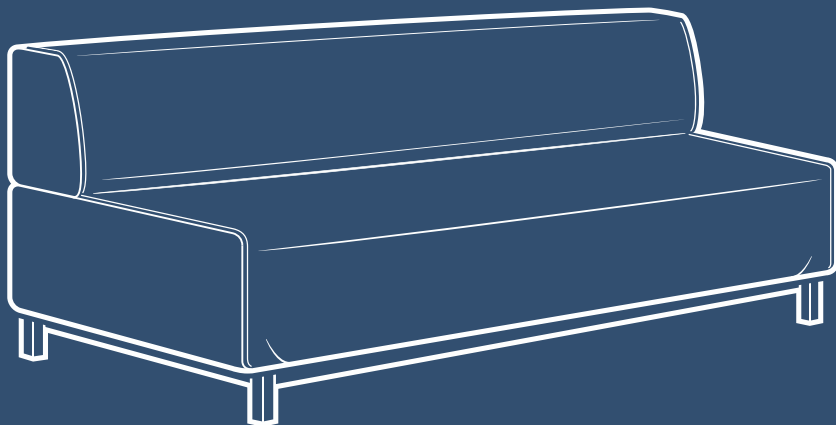

BROOKA 01

Splnený sen o dokonalej pohovke. Vďaka výplni z pamäťovej peny a vysokému operadlu, ktoré dodá vášmu krku zaslúženú podporu, vám **BROOKA** na konci dňa poskytne pohodlný odpočinok.

DOSTUPNÉ V ODTIEŇOCH: LESNÁ ZELEŇ, BAKLAŽÁN, NACH A NOC.

ROZMERY: Š 223 H 82 V 87.

ČÍSLO VÝROBKU: 5124696669

Práve svitalo, keď sa medzi zaparkovanými autami tackali zombíci. Hromadne prúdili k obrovskej béžovej škatuli na opačnej strane parkoviska. O chvíľu ich ako zvyčajne vzkriesia gigantické dávky kávy zo Starbucksu, ale nateraz sú to živé mŕtvoly. Príčiny ich smrti sa rôznili: opice, nočné mory, vyčerpanosť po životnom výkone v počítačovej hre, narušenie cirkadiánnych rytmov sledovaním nočných televíznych programov, uplakané deti, oslavy u susedov do štvrtej ráno, láskebôľ, nezaplatené účty, premárnené šance, chorí psíci, dcéry v teréne, chorľavejúci rodičia, nočné nájazdy na chladničku.

Päť dní v týždni (pred Vianocami sedem) sa však každé ráno dovlečú sem, k jedinej nemennej veci v ich životoch, k jedinému, s čím môžu rátať za každých okolností, v čase i nečase, pri úmrtí škrečka či pri rozvode: do práce.

Orsk bol typický americký reťazec predajní nábytku, ktorého ponuka obsahovala šikovne navrhnuté vybavenie domácnosti za ceny nižšie ako v Ikei.

Pokrokové heslo Orsku sľubovalo „lepší život pre každého“, no najmä pre vlastníkov jeho akcií, ktorí sa každoročne dotrmácali do hlavného sídla spoločnosti v Milwaukee vo Wisconsin, aby si vypočuli, ako im ich imitácia Ikey pekne vynáša. Orsk svojim zákazníkom sľuboval „všetko, čo len potrebujú“ v každej životnej situácii, od kolísky Balsak po hojdacie kreslo Gutevol. Jediné, čo nemal v ponuke, boli rakvy. Aspoň zatiaľ.

Orsk bolo jedno obrovské srdce, ktorého komorami v neustálom obehú pulzovalo 318 špecialistov – 228 zamestnaných na plný, 90 na čiastočný úväzok. Každé ráno sa doň nahrnuli špecialisti predaja, označili si príchod, zapli počítače a šli zákazníkom pomáhať čo najpresnejšie vymerať skrinky Knäbble, vybrať si najpohodľnejšiu posteľ Müskek a nájsť tie pravé poháre Lågniå. Vždy popoludní nastal prílev špecialistov dopĺňania, ktorí obnovili zásoby v samoobslužnom sklade, narovnali tovar v regáloch, naplnili koše pri pokladniach a dopravili palety s tovarom na predajnú plochu. Bol to dokonalý systém, precízne zorganizovaný tak, aby bolo zabezpečené optimálne fungovanie všetkých 112 pobočiek Orsku nachádzajúcich sa v Severnej Amerike a tridsiatich ôsmich pobočiek vo zvyšku sveta.

V prvý júnový štvrtok o 7:30 ráno, na pobočke číslo 00108 v okrese Cuyahoga v Ohiu sa však tento prepracovaný systém so škripaním zastavil.

Problémy sa začali, keď snímač čipových kariet pri vchode pre zamestnancov vypustil dušu. Pred dverami sa hromadili zmätení obchodní špecialisti a vstupnými kartami bezmocne kývali popred snímač, kým sa neobjavil Basil, zástupca manažéra predajne,

a nenasmeroval celý zástup na druhú stranu budovy k vchodu pre zákazníkov.

Zákazníci do Orsku vchádzali skleneným átriom týčiacim sa do výšky dvoch poschodí. Pohyblivými schodmi sa vyviezli na prvé poschodie, kde sa vydali na púť bludiskom výstavnej plochy, účelom ktorého bolo vystaviť ich životnému štýlu v duchu Orsku, tak ako ho navrhla armáda interiérových dizajnérov, architektov a maloobchodných konzultantov. Tu však nastal ďalší problém: eskalátor sa pohyboval nie smerom nahor, ale dolu. Špecialisti predaja sa postrkali do átria a tam, nevediac, čo ďalej, ostali bezradne stáť. Za nimi sa navršili IT špecialisti, po nich roj špecialistov popredajného servisu a napokon personalisti a špecialisti vozíkov. Netrvalo dlho a všetci sa tiesnili hlava na hlave a valili sa von dvojitémi dverami.

Amy tú ľudskú kolónu zbadala už z parkoviska, keď sa rýchlou chôdzou, držiac v ruke takmer rozmočený papierový pohár s kávou, približovala k davu.

„Teraz nie,“ pomyslela si. „Dnes nie.“

Ten pohár na kávu si Amy kúpila pred tromi týždňami na čerpacej stanici, pretože si doň za dolár a štyridsaťdeväť centov mohla dolievať bez obmedzenia a potrebovala, aby jej za tú cenu vydržal čo najdlhšie. Až doteraz. Keď s hrôzou civela na zástup špecialistov, dno pohárika to vzdalo a Amy sa po teniskách rozliala káva. Vôbec si to však nevšimla. Tušila, že takýto dav veští problém a problém znamená prítomnosť manažéra, ktorým bol takto skoro ráno Basil. Nesmie ju vidieť. Dnes musí byť pre Basila neviditeľná.

Matt striehol na okraji polkruhu, oblečený ako zvyčajne v čiernej mikine s kapucňou. S mrzutým

výrazom jedol McMuffin s vajíčkom a žmúril do raného slnka.

„Čo sa stalo?“ opýtala sa Amy.

„Nemôžu otvoriť väzenie, takže si to nemôžeme ísť odkrútiť,“ povedal a popritom si vyberal omrvinky z obrovskej hipsterskej brady.

„Vchod pre zamestnancov?“

„Pokazený.“

„Ako si teda označíme príchody?“

„Načo sa ponáhľať,“ povedal Matt, pričom sa snažil z hústiny fúzov okolo úst vyloviť kúsok syra. „Necháka nás tam nič iba maloobchodné otroctvo, nekočné vykorisťovanie a podrobenie sa vrtochom našej korporátnej vrchnosti.“

Keď Amy prižmúрила oči, cez sklo hmlisto videla Basilovu vysokú neobratnú siluetu. Rukami tenkými ako paličky mával vo vzduchu a snažil sa riadiť zaseknutý dav. Už v tejto vzdialenosti sa Amy od strachu zovrel žalúdok, ale stál otočený chrbtom. Azda má šancu.

„Pravda,“ prisvedčila.

Chopila sa príležitosti a šla sa preboxovať dopredu. Tu sa prikrčila za niečím chrbtom, tu komusi stúpila na nohu, tam sa prešmykla na kúsoček miesta. Vkročila do átria a okamžite ju obklopilo upokojujúce objatie Orsku, kde bola teplota vždy dokonale nastavená, miestnosti dokonale osvetlené, hudba z reproduktorov na dokonalej hlasitosti a kde vždy vládol dokonalý pokoj. Ale v to ráno bolo čosi vo vzduchu, akýsi slabý pach stuchliny.

„Nevedel som, že eskalátor má i spätný chod,“ vravel Basil špecialistovi prevádzky, ktorý vehementne tĺkol na pohotovostnú brzdu, avšak bez úspechu. „Je to vôbec technicky možné?“

Amy nečakala na odpoveď. Jej jediný cieľ na tento deň – a na zopár ďalších – bolo za každú cenu sa vyhnúť Basilovi. Pokiaľ ju neuvidí, uvažovala, nemôže ju vyhodit'.

Predajňa v Cuyahoge fungovala ešte len jedenásť mesiacov, ale už bolo verejným tajomstvom, že tržby zaostávajú za očakávaniami firmy. Príčinou zlyhania nebol nedostatok zákazníkov. Najmä cez víkendy boli výstavná i predajná plocha zaplnené rodinami, dvojicami, dôchodcami, ľuďmi, ktorí nemali žiadne lepšie program, študentmi a ich spolubývajúcimi, mladými rodinami s bábätkami, zachmúrenými pármami, ktoré hľadali prvý spoločný gauč... Armáda potenciálnych zákazníkov, ktorí zvierali v rukách plány predajne, s vreckami napchanými lístočkami s číslami výrobkov, so stránkami vytrhnutými z katalógu Orsku, s kreditkami páliacimi v peňaženkách, všetci dychtiví utracať.

Z akéhosi nevysvetliteľného dôvodu však predaj nespĺňal predstavy.

Amy do Cuyahogy preložili z päťdesiat míľ vzdialenej pobočky v Youngstowne. Spočiatku bola celkom spokojná – bývala na polceste, a tak jej dochádzanie do práce trvalo rovnaký čas. Po jedenástich mesiacoch v Cuyahoge však mala dosť. Podala žiadosť o preloženie naspäť do Youngstownu, ktorú práve spracúvali počítače regionálnej divízie Orsku. Pomoc je na ceste – ak ešte vydrží zopár dní.

Problém spočíval v Basilovi, ktorého nedávno povýšili na zástupcu manažéra pobočky. Čiernovlasý dlháň s dokonalým držaním tela v naškrobenej košeli si vzal Amy na mušku hneď od začiatku. Každú chvíľu za ňou prišiel na oddelenie spochybnit' jej riešenie

nejakého problému či dať jej radu, o ktorú nestála. Vedela, že proti nej niečo chystá, že si dáva dokopy zoznam jej prehreškov a chybných krokov. Keď nastane znižovanie stavov – a že nastane, to vedel každý, lebo vo vzduchu viselo čudné napätie –, Amy bude iste prvá na zozname.

Správala sa preto slušne, kým jej žiadosť o preloženie prechádzala systémom. Chodila do práce včas. Usmievala sa na zákazníkov a ani nepípla, keď sa na poslednú chvíľu menil rozvrh zmien. Dbala na bezchybnú čistotu uniformy (béžová polokošeľa, modré džínsy, conversky). Potláčala vrodený sklón odvrátať. A hlavne sa za každú cenu vyhýbala Basilovi.

Pohyblivé schody vydali pišťavý mechanický škrek, v prevodoch zaprašťalo, eskalátor zastal a potom sa rozbehol opačným smerom. Basil sa pokúsil špecialistu prevádzky potľapkať po pleci, špecialista prevádzky sa pokúsil si s Basilom tľapnúť. Nastal trápny moment.

„Tak sa mi to páči!“ zaradoval sa Basil a zatlieskal.

Dav špecialistov sa zúžil do lievika a napojil sa na schody, po ktorých stúpал hore na výstavnú plochu.

Namiesto toho, aby sa zaradila do davu a prešla priamo okolo Basila, sa Amy rozhodla ísť dlhšou cestou. Navzdory zámeru celého tímu odborníkov na psychológiu predaja kráčala Orskom naopak – začala v zadnej časti (pri pokladniach) a šla celým tráviacim ústrojenstvom smerom k vchodu doň (nad eskalátor, k vstupu na výstavnú plochu). Orsk bol postavený tak, aby sa ním zákazníci pohybovali proti smeru hodinových ručičiek, čím sa u nich navodil stav nákupnej hypnózy.

Kráčať opačným smerom bolo ako ocitnúť sa v dome hrôzy so zapnutými svetlami – bez efektu.

Amy prebehla popri pokladniach a potom širokánskou uličkou samoobslužného skladu, lemovanou regálmi a krytou pätnásť metrov vysokým stropom. Nábytok zabalený v plochých škatuliach pokrýval police veľkoskladu, ktoré sa v diaľke strácali v nekonečných radoch hmlistej šede. Sklad pôsobil ako ponuré mesto zmontované z kartónu a ocele a hrozivo sa nad Amy týčil po celých štyridsaťjeden ohromných uličiek, kým neprišla k miestu, kde sa strop náhle znížil. To signalizovalo hranicu predajnej plochy.

Poponáhľala sa cez voňavé Oddelenie bytových dekorácií, pomedzi debny s vonnými sviečkami, presvišťala okolo umeleckých diel bez iskry v Oddelení nástenných dekorácií a skrátila si cestu lietacími dverami, ktoré ju teleportovali zo žiarovkami vyhriatej Galérie osvetlenia do Jedální, kde začínali schody na výstavnú plochu.

Vybehla nahor, berúc schody po dvoch, a vynorila sa pri kaviarni na výstavnej ploche. Výstavná sieň predstavovala ústredný bod zážitku značky Orsk – more nábytku zaplaveného modelovými miestnosťami usporiadanými tak, aby vyvolávali dojem skutočných bytov plných nábytku Orsk (možno zakúpiť v sklade na prízemí). Amy kľučkovala Detským oddelením k skratke medzi oddeleniami, keď si zrazu všimla, že na ňu ktosi zíza, a šmykom zastala.

Nedáľeko poschodových postelí Magog stál muž a Amy i z diaľky videla, že nepatrí k špecialistom. Zamestnanci Orsku sa vyskytovali v štyroch rôznych farbách: špecialisti predaja v béžových polokošeliach, špecialisti dopĺňania v oranžových, špecialisti prevádzky v hnedých a nováčikovia na školeniach v červených. Chlap, ktorý cival na Amy, bol oblečený

v čomsi tmavomodrom. Nezapadal sem. Azda to bol zákazník, ktorý sa do predajne dostal pred otvorením.

Skôr než to stihla preskúmať, sa chlap otočil a vytrielil k Šatníkovým skriniam. Amy len pokrčila plecami – nech je, kto chce, jej vec to nie je.

Držať sa Basilovi z dohľadu, kým sa nevyrieši jej preloženie – toto je jej vec.

Skratkou sa dostala do Úložných riešení, našla cestu labyrintom radov rozličných kombinácií úložných systémov Tawse a Ficcaro a konečne sa vynorila na nižšom oddelení Domácej kancelárie, kde nebolo nič len písacie stoly. Basil čakal pri informačnom pulte, ktorý bol Aminým domovským stanoviskom, a za ním stál hlúčik šiestich nováčikov v červenom.

„Dobré ráno, Amy,“ pozdravil ju. „Prevedieš tento kurz hlavnou uličkou.“

„Rada by som,“ povedala Amy s úsmevom, od ktorého ju rozboleli líca, „ale Pat ma včera poprosil, aby som urobila inventúru na ploche.“

„Prevedieš tento kurz hlavnou uličkou,“ zopakoval Basil. „Inventúru môže urobiť niekto iný.“

Amy chcela namietat – Basil ju čímisi nútil proti-rečiť každému jeho slovu –, no vtom jej telefón vypustil hrkotavý smiech datľa Woodyho, ktorý oznamoval prijatú správu. Basil neveriacky sledoval, ako Amy nemotorne loví vo vrecku mobil.

„Ako inak,“ ohlásil Basil hlúčiku, „Amy dobre vie, že špecialisti za žiadnych okolností nesmú mať na výstavnej ploche pri sebe telefón.“

„Je to ďalšie volanie o pomoc,“ vysvetlila a ukázala mu displej telefónu.

Pred pár týždňami začali niekoľkí špecialisti predaja z istého čísla dostávať jednoslovné esemesky s textom „pomoc“. Tie sa množili ako králiky a odrazu prichádzali v každú dennú i nočnú hodinu a desili ľudí. Vedenie tvrdilo, že oddelenie IT tú vec nemalo ako riešiť, keďže sa technicky netýkala Orsku. Poradili špecialistom, aby dané číslo zablokovali alebo sa obrátili na svojich operátorov. Amy skúsila oba spôsoby, ale raz za čas jej do telefónu prekázlo ďalšie „pomoc“.

„Všetci špecialisti si majú telefóny nechávať v skrinkách,“ precedil Basil a dal Amy plne pocítiť svoj nesúhlas. „Tam si ho mala nechať aj Amy predtým, než si ráno označila príchod.“

Vtom si Amy uvedomila, že si príchod neoznačila – v skutočnosti teda pracovala zadarmo, kým sa nevkradne späť k vchodu a neprihlási sa na hodinách. Neodvážila sa to spomenúť, rozhodne nie teraz, keď si ju Basil bral na paškál. Dodrží teda prvé pravidlo, ako neprísť o zamestnanie: Nevyzeraj ako blbec pred človekom, ktorý ťa môže prepustiť.

„Tak fajn, poďme na to,“ povedala a kvôli Basilovi vystrúhala krčovitý úsmev a potlačila paniku. „Volám sa Amy a toto je výstavná plocha. Na tomto mieste nadviaže každý zákazník vzťah s Orskom, preto aj my dnes začneme práve tu. Naša predajňa má rozlohu dvadsaťtisíc metrov štvorcových a naši zákazníci sa po jej ploche pohybujú po Ceste jasnej.“ Ukázala prstom na pás veľkých bielych šípok nakreslených na zemi. „Jej zmyslom je optimálne previesť zákazníka od vchodu k pokladniám. Medzi oddeleniami sú skratky, ale tie vám ukážem, keď k nim prídem.“

Amy túto reč opakovala už toľkokrát, že ledva dávala pozor, čo vraví. Namiesto toho premýšľala o Basilovi a o tom, prečo ho nemá rada. Nešlo o to, že bol o tri roky mladší a vo firemnej hierarchii päť stupienkov nad ňou. Ani o to, že bol vycivený a divný a trčali z neho kosti. Dokonca ani o to, že mu z úst celý deň prúdili falošné korporátne hlášky. Nie, Amy na Basilovi prekážalo, že sa k nej správa, akoby ju ľutoval, akoby potrebovala jeho dobročinnosť, akoby si žiadala zvláštnu pozornosť, a za to mala chuť mu jednu vraziť.

„Typický zákazník prvýkrát v Orsku strávi tri a pol hodiny. Väčšinu z nich sa zdržiava na výstavnej ploche. Tu je naším zámerom, aby zákazníci po veciach zatúžili, nie aby ich získali. Chceme, aby pochopili, že ich život môže fungovať veľmi elegantne a efektívne, ak si ho kompletne zariadia nábytkom z Orsku. Cesta jasná ich nabáda, aby sa nikam neponáhľali, a predstavuje im celú škálu rôznych možností vybavenia bytu. Tu im ukazujeme, že hoci si prišli len po zasúvacie stolíky Genofakte, tie lepšie vyniknú vedľa stojacej lampy Reniflur.“

Basil odišiel, očividne spokojný, že Amy tú prehliadku úplne nepokašle. Amy kráčala po cestičke pospiatky a nováčikovia šli za ňou ako zástup káčatiek v červených tričkách.

„V Orsku nájdeme dva druhy zákazníkov,“ pokračovala. „Takých, ktorí nekúpia nič, a takých, ktorí kúpia všetko. Naozajstné nákupy sa však odohrávajú až na dolnom poschodí na predajnej ploche, kde zákazníci čelia takzvaným ‚otváračom peňaženiek‘. Sú to miesta, ktoré sú navrhnuté tak, aby na zákazníkov vytvárali maximálny nákupný tlak. Cieľom je, aby

otvorili peňaženku a kúpili si niečo, aspoň žiarovku, lebo ak sa nám raz podarí dostať sa im do peňaženiek, pri jednej návšteve minú priemerne deväťdesiatsedem dolárov.“

Prišli do Oddelenia obývačiek a pohoviek, kde Matt s ďalším špecialistom bojovali s Brookou v snahe naložiť ju na plochý vozík. Keďže bol Basil v bezpečnej vzdialenosti, Amy sa uvoľnila, zahodila krčovitý úsmev a vrátila sa k svojmu zvyčajnému ja.

„Vľavo vidíte špecialistu predaja v jeho prirodzenom prostredí,“ oznámila. „Ak chce niekto pracovať v Oddelení obývačiek a pohoviek, musí byť schopný zdvihnúť aspoň dvadsať kíľ, takže v tejto PO pracujú špecialisti s najlepšimi kostrami. Vie niekto, čo znamená PO?“

„Predajná oblasť?“ odvážil sa jeden so strojčekom na zuboch.

„A čo robíme v predajnej oblasti?“ opýtala sa Amy.

Ticho. Túto otázku nikdy nik nezodpovedal správne, hoci odpoveď stála priamo na obale príručky pre zamestnancov.

„Šírime radosť!“ zvolala Amy. „Delíme sa o radosť Orsku!“

Podišla o dva kroky k Mattovi a do nosa jej udrel zápach prenosného WC vyhriateho od slnka, štiav z kontajnera a skazených rýb. Razom ho zacítili i ostatní a cez nosy si pretiahli goliere červených tričiek. Čalúnenie Brooky (Blarg, zo série Klasik) bolo zašpínené tmavými šmuhami.

„Dobre, že to vidíte,“ povedala Amy. „Jednou z mnohých výhod práce v Orsku je príležitosť stretnúť všelijakých ľudí, vrátane takých, ktorí na drahom gauči prebaľujú bábätká.“

„V skutočnosti sme ho našli, už keď sme otvárali.“

„Takže špecialisti, ktorí včera zatvárali, ho takto nechali pre rannú zmenu,“ dodala Amy. „Vidíte, Orsk je džungľa.“

Matt znova potriasol hlavou. „Včera som zatváral ja. Keď som odchádzal, tento kus bol v poriadku. Nikto nevie, ako sa to stalo.“

„Práve preto je každý informačný pult vybavený certifikovaným netoxickým, hypoalergénnym osviežovačom vzduchu,“ povedala Amy. „Lebo ak vám nejaká panička odhodí za pohovku smradľavú plienku svojho decka, nechcete, aby vám oddelenie do konca zmeny páchlo ako rička jej úžasného dietka.“

„Stáva sa to často?“ opýtal sa jeden z nováčikov.

„Nemá to konca,“ odvetil Matt. „Ľudia sem nechodia len nakupovať. Niektorí sa zrejme nazdávajú, že sú vo vlastnej obývačke, akurát s chyžnou. A tá ste vy. Správajú sa ako prasce a vy po nich musíte upratovať. Použité plienky ešte nič nie sú. Minulý týždeň mi tu jeden zákazník žuval tabak a vyplúval ho do plechovky od koly, akurát väčšinou minul cieľ, takže dlážka ostala pokrytá hnedými pľuvancami.“

„Keď už máme takúto veselú tému,“ pokračovala Amy, „prejdime do Oddelenia úložných riešení, ktoré je azda najmenej príjemné v celom Orsku, pretože nikto nemá nikdy zapísané presné rozmery.“

Počas ďalších dvoch hodín a desiatich minút Amy pochodovala so skupinkou po výstavnej ploche – z Kuchýň a Jedální do Spální, Kúpeľní, Šatníkových skriň a Detského oddelenia. Prehliadku zakončila okolo poludnia pri kaviarni. Zastavila sa pri stene, na ktorej viselo desať fotografií v čiernych rámoch. Boli to portréty vyššieho manažmentu Orsku,

na každej tvári sa odrážala snaha o čo najlepší výraz tímového hráča.

„Dnešok zakončíme pri Galérii úspechu, o ktorom sa vám môže len snívať,“ povedala. „Títo muži a ženy sú mozgy Orsku. Ak si chcete udržať toto miesto, radím vám, vryte si do pamäti ich tváre, naučte sa ich mená, a stráňte sa ich ako moru.“

Kým sa nováčikovia venovali stene – niektorí to vzali vážne a snažili sa zapamätať si tváre –, za Amy sa zjavila Trinity.

„Veríš na duchov?“ opýtala sa.

Amy od ľaku poskočila. „Ježiš!“

„Môže byť aj ten,“ usmiala sa Trinity. „Ale myslela som skôr niečo ako film *Paranormal Activity*. Podľa mňa na svete žijú dva druhy ľudí – jedni, čo veria na duchov, a druhí, čo neveria. Ku ktorému druhu patíš ty?“

Trinity bola typ veselého, ultraoblúbeného dievčaťa s kopou energie a Amy pripomínala príšerky z filmu *Gremlins*: asi polhodinku vás bavila, potom by ste ju najradšej napchali do mixéra. Jej rodičia vraj boli extrémne veriaci kórejskí kresťania, čo vysvetlovalo jej dúhové vrkôčiky, prepichnutý jazyk, veľké tetovanie na krížoch a nechty všetkých farieb dúhy, ale Amy jej glam-punkový zjav neoklamal – vedela, že za nechty dala stodvadsaťpäť dolárov, vlasy si dala zafarbiť v salóne, pírsing v jazyku má od profesionála a ani tetovanie nebol lacný špás.

Za každým rebelom sa skrýva ockova kreditka, pomyslela si Amy.

„Nováčikovia, máte šťastie.“ Amy sa obrátila k hlúčiku červených tričiek. „Trinity pracuje v Oddelení interiérového dizajnu, od ktorého je len krôčik k práci na katalógu v centrále Orsku.“